

Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag,

Sandgata 30,
7012 Trondheim.

Trondheim, 12/8-2010.

Norges vassdrags- og energidirektorat,
Oslo.

Roan vindkraftverk med tilhørende infrastruktur – Klage til Olje- og energidepartementet over gitt konsesjon til Sarepta Energi.

På vegne av Norges Naturvernforbund – fylkeslagene i Nord- og Sør-Trøndelag påklages det vedtak Norges vassdrags- og energidirektorat har foretatt ved å gi ovennevnte utbygger konsesjon for Roan vindkraftverk med tilhørende infrastruktur. Fylkeslagene ber om at dette vedtak blir overprøvd av departementet og den gitte konsesjon trukket tilbake.

Klagen bygger på to hovedforhold:

- NVE's vurderinger fremstår i hovedtrekk ensidige og uten vilje til å legge tilbøyelig kraft i innflytelsen av de mange uttalelser og innspill som er kommet på en rekke områder hvor gjennomføringen av prosjektet får betydelige virkninger. Dette er i strid med de krav som er grunnleggende i forvaltningens saksbehandling. De avveininger som er foretatt for de konfliktfylte spørsmål fyller ikke de krav som ligger i Forvaltningslovens bestemmelse om begrunnelse.
- Sumvirkningene for det totale prosjektet og vurderingene av de negative virkninger for kvaliteter knyttet til både næringsvirksomhet og naturforvaltning i vid forstand, er behandlet over mange sider, men konklusjonen synes allerede i starten å være noenlunde klar. Når bl.a. vindkraftparker anses som en turistattraksjon, er det ikke lenger grunnlag for å vurdere objektiviteten

Beskrivelse av området: Området ligger i sin helhet innen Roan kommune. Det omfatter flere fjellområder og vil innebære sterke visuelle virkninger – både for bebyggelse, ved utøvelse av friluftsliv, landskapet og verdifulle områder innen miljø og kulturminner. De visuelle virkninger blir i særlig grad eksponert fra kysten og kystleia. En særdeles viktig del i karakteristikken av de verdier som særpreger Fosen.

I summenheng er det viktig å påpeke at området ligger mellom to områder hvor konsesjon er gitt. Noe som vil gi en nesten sammenhengende vindpark fra

Bessakerfjellet til Harbakkfjellet. Det medfører en totalbelastning på området som må få avgjørende betydning i vurderingen av Roan vindpark.

Når det gjelder de spørsmål som vil stå mest sentralt i avveiningen mellom utbyggingsinteressene og konsekvensene for andre forhold, er det naturlig å ta utgangspunkt i den tematiske konfliktvurdering som er gitt i en uttalelse fra Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren for temaet Miljø- og kulturminner. I sum er en kommet frem til Kategori D, dvs. ”Stor konflikt. Tiltaket innebærer stor konflikt i forhold til nasjonale miljømål”. I den konkrete beskrivelse understrekes at prosjektet kommer i konflikt med verdifullt kystnært kulturlandskap som i dag ligger som en vindkraftfri strekning mellom to konsesjonsgitte anlegg. Et landskap som i dag er uten tekniske inngrep. Det pekes også på at fuglelivet er rikt og at det oppstår konflikt med automatisk freda kulturminner. Lakonisk – uten nærmere kommentar – heter det: ”Områdets verdi som friluftslivsområde går tapt”. En påvisning som står i grell kontrast til det som fremheves i påstanden om at vindmøller påvirker den samme aktivitet positivt.

Prosjektet – vindparken med tilhørende infrastruktur – medfører et betydelig ”uttak” av inngrepsfri natur. Inngrepene er svært arealkrevende og naturødeleggelsen er reversibel. Det gjelder i dette prosjektet som i de øvrige – veisystemet innebærer på mange måter et like betydelig inngrep som møllene. Totalt vil inngrepene inkludere ca. 50 km², INON sone 1 og 2. Sett sammen med de andre prosjekt er det totalt sett formidable inngrep i Fosennaturen.

Det er nevnt ovenfor den sumvirkning prosjektet vil få ved plasseringen mellom to gitte konsesjoner. Sett i denne sammenheng og de anviste naturinngrep i et område som er sterkt eksponert mot kysten, vil parken, og vel også veisystemet, ruve i naturlandskapet mot skipsleia. Dette er sterkt fremhevet av den nevnte uttalelse fra DN/Riksantikvaren. Følelsen av inngrepsfri natur er ikke bare festet til marka, men hva det totale bildet mennesket opplever naturen i. Det er i denne forbindelse også relevant å henvise til det verdifulle kulturlandskap i området

Vi har i vår tidligere uttalelse pekt på de betydelige virkninger prosjektet vil få for biologisk mangfold. Vi viser til denne. Likevel vil vi understreke de virkninger denne vil kunne få for sjeldne arter fugler og særlig de negative konsekvenser det vil få for mangfoldet på Haraheia.

Igjen gis det en merkelig fremstilling av betegnede positive virkninger for friluftslivet. Disse positive virkninger representeres med det nye veisystem som er anført å gi større fremkommelighet og tilgjengelighet. Var det bilturismen en skulle promotere, ville det vært forståelig. Konsesjonssøker og NVE gir her uttrykk for en total mangel på forståelse for hva naturopplevelser og friluftsverdiene inneholder. Med sin argumentasjon om veienes betydning for aktivt friluftsliv viser det også at det representerer en nedbygging av natur. Det er igjen nødvendig å vise til DN`s klare og konsise uttalelse om at områdets verdi for et aktivt friluftsliv er tapt. Og det er et område som på mange måter har vært et eldorado for slik aktivitet. Og igjen – vurderingene av friluftsansreal fremstår i en statisk form. Det er dagens situasjon som legges til grunn. Nettopp de behov som som her skal tilfredsstilles vil av flere årsaker øke sterkt i tiden fremover. Det gjelder både fordi vi blir flere og at nye grupper inkluderes. Betydningen av slik aktivitet gis i dag en helt annen plass i all

samfunnsplanlegging enn tidligere – særlig de helsemessige konsekvenser tillegges en annen betydning enn tidligere.

Selv om de anførte overskridelser av tillatt støynivå primært vil være et alvorlig problem for de fastboende, og så de som har fritidshus i området, vil dette fenomen selvfølgelig virke negativt på utøvelse av alle former for friluftsliv. Det er vel unødvendig å påpeke behovet for stillhet som en absolutt faktor i bruken av naturen.

For reindrifta som på flere måter representerer en bærekraftig virksomhet, har Fosen alltid vært et viktig område. Konflikter aktualiserer seg alltid når prosjekter i form av naturinngrep skal gjennomføres. Det må legges avgjørende vekt på hva de som driver virksomheten mener, og ikke minst de faglige uttalelser som er gitt.

Reindriftsforvaltningen har i den tematiske konfliktvurdering for dette prosjektet vurdert konfliktgraden til Kategori D som indikerer en stor konflikt mellom de konkurrerende interesser. Dette under forutsetning av at utbygging kun skjer av dette prosjektet. Det er ikke vanskelig å forstå den dramatiske situasjon som vil foreligge dersom en ytterligere utbygging gjennomføres. Når enkle veier i andre konfliktområder anser å få stor betydning både for reinens beite og trekk, fremstår det noe merkelig at det her, fra NVE, ”prosederes” så sterkt på vitenskapelig uenighet. Å bruke denne mindre uenighet som en begrunnelse i seg selv er for lettvindt.

I vår uttalelse i 2008 om dette prosjektet anførte vi at i den totale energisammenheng måtte energieffektivisering og energiøkonomisering få en helt annen plass enn i dag. Bruk av den omfattende subsidiering til prosjekter innen de nevnte aktivitetsområder vil ha langt større effekt og i sin helhet kunne gjennomføres uten de meget omfattende konflikter og ødeleggende inngrep vindkraftutbygging innebærer. Når bærekraftighet benyttes i noen sammenhenger, er det denne form for virksomhet innen energisektoren som representerer begreps reelle innhold.

Klagens oppsummering og konklusjon.

- Begrunnelsen for den gitte konsesjon oppfyller ikke kravene til den saksbehandling Forvaltningslovens krever. Den er kontinuerlig ensidig og lite objektiv i de avveiningene som gjennomføres.
- Det må legges stor vekt på den totale sumvirkning dette prosjektet får ved at det ”fyller igjen” den fri åpning mot kysten som i dag fortsatt eksisterer mellom de to gitte konsesjoner på Bessakerfjellet og Harbakkfjellet.
- De faglige kategoriseringer som er gitt for friluftsliv og reindrift, og som viser store konflikter, må få avgjørende betydning.
- Behandlingen av naturmangfoldet er på ingen måte tilfredsstillende og gir ingen svar på de virkninger utbyggingen kan få for et unikt fugleliv.

På dette grunnlag ber vi Olje- og energidepartementet ta klagen til følge med den konsekvens at konsesjon for utbygging av Roan vindkraftverk med tilhørende infrastruktur ikke gis.

Med hilsen

Norges Naturvernforbund – fylkeslagene i Nord- og Sør-Trøndelag

Steinar Nygaard

Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag

